

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: X. X. X. X., narozený dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2025, č. j. OAM-462/ZA-ZA11-K11-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2025, č. j. OAM-462/ZA-ZA11-K11-2025, kterým bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 22. 4. 2025 rozhodnuto tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná dle ust. § 10a odst. 1 písm. e) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o této žádosti se dle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal porušení § 2 odst. 1 a 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a porušení § 11a, § 12 a § 14a zákona o azylu.
3. Konkrétně uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, podle něhož při podání opakované žádosti neuvedl nové skutečnosti odůvodňující meritorní posouzení jeho žádosti, žalovaný by při posuzování § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu neměl zneužívat své diskreční pravomoci. Žalovaný dovozoval účelovost žádosti místo toho, aby v meritorním řízení posoudil možnost institutu uprchlíka *sur place*.
4. Skutečnost, že je žalobce bisexuálem, žalobce v minulém řízení neuváděl, a to z vícero důvodů. Jednak o své sexuální orientaci nebyl dříve přesvědčen, styky s muži sice měl od roku 2022, jednalo se však o ojedinělé situace. Navíc pochází z konzervativního prostředí a bylo pro něj obtížné připustit si tuto skutečnost, ostýchal se tak citlivou informací sdělit. Teprve posledních pár měsíců si je svou orientací jistý, což přispělo k rozpadu jeho dlouhodobého vztahu se snoubenkou. Závěr žalovaného, že dané tvrzení žalobce je účelové a nevěrohodné, je nepřezkoumatelný, žalovaný zřejmě nepovažuje orientaci žalobce za autentickou, avšak nijak blíže to neodůvodnil. K autenticitě jeho sexuální orientace navrhl svědeckou výpověď muže (uvedl jméno), který byl jeho sexuálním partnerem, přiložil též jeho písemné vyjádření, dále navrhoval svědeckou výpověď a prohlášení své bývalé družky.
5. Poukazoval na to, že jeho sexuální orientace z něj v zemi původu činí zranitelnou osobu, a to ve vztahu k rodině, k jiným osobám, i ke státním úřadům. Považoval za zásadní, že v dubnu roku 2024 byla v Iráku přijata nová legislativa (novelizace zákona o boji proti prostituci), která zavádí mnohaleté tresty odnětí svobody za stejnopohlavní sexuální svazky a představuje právní podklad k cílené kriminalizaci LGBT+ osob v Iráku (k tomu odkázal na zprávu OHCHR z roku 2025, zprávu EUAA z října 2025 a zprávu organizace IraQueer z července 2024). Byť i dříve docházelo v Iráku ke stíhání osob z této komunity na základě vágních zákonných ustanovení či dle práva šaría, došlo po uvedené novelizaci k zásadnímu zhoršení situace LGBT+ osob, byla zvýšena represe proti těmto osobám a zvýšil se počet zločinů z nenávisti. Dle žalobce je významné, že o této nové legislativě v Iráku a zhoršení situace se dozvěděl teprve na jaře roku 2025, tedy v době, kdy řízení o předešlé žádosti již bylo pravomocně ukončeno, jde tedy o novou skutečnost, o které dříve nevěděl. Jeho tvrzení o možné odplatě ze strany rodiny je tak třeba vnímat v souvislosti se zhoršenou náladou společnosti směrem k LGBT+ osobám. Žalobce tedy uvedl skutečnost novou a azylově relevantní.
6. Dále namítal, že mu v průběhu řízení nebyl poskytnut prostor nové skutečnosti objasnit a vysvětlit, jelikož s ním nebyl proveden pohovor, který očekával. V této souvislosti vytkl žalovanému, že nesprávně dospěl k závěru o nevěrohodnosti jeho sexuální orientace, a to v situaci, kdy měl posuzovat pouze přípustnost žádosti k meritornímu přezkumu. Pokud měl žalovaný pochybnosti o sexuální orientaci žalobce, měl s ním pohovor provést a podrobně se žalobce na jeho sexuální orientaci vyptat, jelikož tak neučinil, nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. V souvislosti s tím žalobce též namítal,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

že žalovaný si neobstaral žádné podklady, které by se zabývaly situací sexuálních menšin v Iráku, a to přesto, že žalobce se obával jak soukromých osob, tak státních orgánů, po žalobci nelze požadovat, aby v případě návratu svou orientaci skrýval, poukázal na judikaturu SDEU, situace v Iráku měla být meritorně zkoumána.

7. Žalobce dále v řízení uvedl, že se stal ateistou, nicméně ani v tomto případě žalovaný neshledal důvod k provedení pohovoru a jeho tvrzení označil za účelové. Přitom situace ateistů i konvertitů je v Iráku obtížná, k tomu viz zpráva EUAA z roku 2024. Neprovedením pohovoru tak byla porušena jeho procesní práva, pokud byly pochybnosti o věrohodnosti žalobce, měly být odstraněny, třeba právě za využití pohovoru.
8. Žalobce rovněž při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že v jeho vlasti přetrvává špatná bezpečnostní situace, žalobce má obavu o život, hrozí mu vážná újma z důvodu jeho sexuální orientace a odpadlictví, jeho návrat by podle něj představoval porušení zásady non-refoulement. Žalovaný se podle jeho názoru nedostatečně zabýval otázkou, zda v Iráku nedošlo k podstatné změně situace, jež by mohla odůvodnit podání nové žádosti, jím shromážděné podklady nebyly přiléhavé na všechny aspekty azylového příběhu, navíc si žalovaný neopatřil podklady od renomovaných nevládních subjektů či zahraničních státních subjektů, jeho zdroje jsou stručné. Žalobce poukázal na to, že bezpečnostní situace v zemi se zhoršuje, to vyplývá ze zprávy Freedom House z roku 2024, dle které irácké orgány i milice porušují práva občanů, aktivity milic (včetně PMF) pokračují včetně válečných zločinů, jsou nebezpečné pro civilisty, zejména pro sunnity, dochází k nezákonným zatýkáním a odpírání přístupu k právní pomoci. Rovněž zprávy EUAA z května 2024 a z října 2025 zmiňují četná bezpečnostní rizika.
9. Namítal, že mělo být věcně posouzeno, zda se v jeho případě nejedná o odůvodněné obavy z pronásledování na kumulativním základě, je totiž dáno vícero aspektů jeho postavení (sexuální orientace, ateismus, dlouhodobý pobyt v zahraničí, zhoršená bezpečnostní situace v zemi původu).
10. Žalobce byl přesvědčen, že jeho žádost měla být projednána meritorně. Z uvedených důvodů navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný popřel oprávněnost žaloby a vyjádřil s ní nesouhlas, odkázal na napadené rozhodnutí a na správní spis. Uvedl, že již v původním řízení žalobce namítal obecně špatnou bezpečnostní situaci, žalovaný tehdy neshledal žádné azylově relevantní skutečnosti a doplňkovou ochranu udělil pouze z důvodu tehdejší bezpečnostní situace v Iráku. V posledním rozhodnutí dospěl k závěru, že prodloužení doplňkové ochrany již není odůvodněné, neboť se bezpečnostní situace v zemi zlepšila, s žalobcem provedl dva pohovory (2020 a 2022). Tyto závěry byly následně potvrzeny příslušnými soudy.
12. Žalovaný dále poukázal na to, že žalobcem nově tvrzené důvody (sexuální orientace, ateismus) představují skutečnosti, které mohl uvést již v předchozím řízení, avšak neučinil tak, ačkoli podle vlastního vyjádření věděl již od roku 2019, že je ateistou, a zároveň je i bisexuálem. V rámci předchozího řízení s ním byly vedeny pohovory v srpnu roku 2020 a srpnu roku 2022, při nichž žádnou z těchto skutečností nezmínil. Stejně tak

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

je neuvedl ani v navazujících soudních řízeních, přičemž poslední řízení o kasační stížnosti skončilo v únoru roku 2025, a opakovanou žádost podal žalobce již v dubnu roku 2025. Žalovaný proto považuje uváděné důvody za účelové s cílem zajistit si meritorní posouzení jeho žádosti, stejně jako námitku týkající se neprovedení pohovoru, neboť správní orgán měl k dispozici dostatek podkladů z minulých řízení včetně žalobcových vyjádření.

13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

14. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 22. 4. 2025 podal žalobce v ČR žádost o udělení mezinárodní ochrany, ke které v poskytnutí údajů uvedl, že pochází z Iráku, je rozvedený, vlast opustil v roce X., když vycestoval se svými bratry autem, do ČR přicestoval v X. Důvody pro podání žádosti měl stejné jako v předchozím řízení. Ve vlasti je nadále špatná bezpečnostní situace, pro kterou má obavu o svůj život. Novým důvodem pro podání žádosti je skutečnost, že se od roku 2019 stal ateistou a tato skutečnost je nepřijatelná pro jeho rodinu a život v Iráku, ve vlasti žije jeho matka a bratr, kteří o tom nevědí, rodina by se od něj odvrátila a vyvíjela by na něj nátlak. Náboženští fanatici by se mu mohli mstít, byl by ohrožen na životě. Dalším důvodem je skutečnost, že je bisexuál, protože by mu mohlo hrozit nebezpečí ze strany rodiny a státu, který menšiny potírá. Dlouhodobě by tak nemohl v Iráku žít a své náboženské přesvědčení a sexuální orientaci by musel skrývat.
15. Součástí spisu jsou fotokopie podkladů z předchozích správních řízení o mezinárodní ochraně žalobce, zejména protokoly o pohovoru k žádosti a rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 8. 3. 2016, kterým žalobci nebyl udělen azyl, ale byla mu udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, která byla rozhodnutím ze dne 18. 4. 2018 prodloužena o 24 měsíců. Rozhodnutím ze dne 27. 1. 2023 nebyla doplňková ochrana prodloužena. Zdejší soud v rozsudku ze dne 20. 8. 2024, č. j. 16 Az 4/2023–56, zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla prodloužena doplňková ochrana. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v usnesení ze dne 26. 2. 2025, č. j. 1 Azs 191/2024-88 odmítl kasační stížnost proti uvedenému rozsudku.
16. Správní spis obsahuje tři zprávy o zemi původu: Informace Polského cizineckého úřadu – Irák – Bezpečnostní situace ze dne 14. února 2025, Informace MZV ČR – Irák – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 8. dubna 2025 a zprávu ČTK ze dne 14. 3. 2025 o tom, že jeden z vůdců Islámského státu byl zabit.
17. Žalobce se dne 17. 9. 2025 seznámil s podklady pro rozhodnutí, nechtěl se k nim vyjádřit ani nic doplnit.
18. V napadeném rozhodnutí ze dne 1. 10. 2025 žalovaný shrnul obsah podané žádosti, konstatoval, že neshledal nezbytnost provedení pohovoru, neboť se jedná o opakovanou žádost a k objasnění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, není třeba tento úkon provádět. Vycházel z výpovědi žalobce, z rozhodných částí spisového materiálu k předchozí žádosti a z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku. Žádost posoudil dle § 11a odst. 1 zákona o azylu, žádost je již druhou v pořadí, shrnul průběh předchozích řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

a soudního přezkumu. Porovnal důvody současné žádosti s tvrzeními učiněnými v rámci předchozího řízení ve věci mezinárodní ochrany a následných řízeních o prodloužení doplňkové ochrany. Z důvodu ozbrojeného konfliktu byla žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, ta mu byla z důvodu změny poměrů odňata rozhodnutím ze dne 27. 1. 2023, které obstálo v soudním přezkumu, usnesení Nejvyššího správního soudu nabylo právní moci 3. 3. 2025. Žalovaný dovodil, že žalobce nyní uváděl v podstatě totožné důvody svého odchodu z vlasti a neochoty se do ní vrátit, jaké uváděl již v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doplňkové ochrany, tedy obecně špatnou bezpečnostní situaci, rovněž sám žalobce do protokolu výslovně uvedl, že jeho důvody zůstávají stejné. Žalovaný se podrobně zabýval aktuální bezpečnostní situací v Iráku, a to na podkladě shromážděných zpráv, nicméně dospěl k závěru, že tam dochází ke svévolnému násilí v malé míře, při použití testu reálného nebezpečí tedy nelze hovořit o tom, že by žalobci v jeho situaci hrozila vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tvrzená bezpečnostní situace v Iráku tak nepředstavuje novou skutečnost či zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Následně se zabýval novými motivy, které žalobce uvedl v souvislosti s podáním opakované žádosti (ateismus, bisexualita), kdy shledal, že v obou případech je žalobce měl a mohl uplatnit v předchozím řízení, což neučinil. Tyto skutečnosti nezmínil při pohovorech v letech 2020 a 2022, neuvedl je ani v soudních řízeních, přičemž jeho poslední kasační stížnost byla projednána v únoru 2025. Žalobce opakovanou žádost podal v dubnu 2025 a žalovaný nevěří, že během tak krátké doby mohlo v žadateli dojít k tak zásadnímu přerodu. Ohledně ateismu navíc uvedl, že je jím již od roku 2019, není přitom dán důvod, pro který by tuto skutečnost nemohl uvést v předchozím řízení. Nabyl přesvědčení, že žalovaný tyto skutečnosti nyní sdělil účelově, aby si zajistil meritorní posouzení jeho žádosti. Nad rámec žalovaný uvedl, že žalobce opakovanou žádost podal poté, co mu byl vystaven výjezdní příkaz platný do 22. 4. 2025. Vyhodnotil, že nic nenasvědčuje tomu, že by žalobce mohl být postižen za podání azylové žádosti v zahraničí, či že by mohl čelit postihu pro dlouhodobý pobyt v zahraničí. V zemi původu ani nedošlo od doby neprodloužení doplňkové ochrany k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost dle § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Z uvedených důvodů žalovaný dospěl k závěru, že žádost je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu proto zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu, poukázal i na § 10a odst. 2 zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním a rozhodnutím dané věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

21. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.*
22. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu *je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
23. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
24. Podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu *pohovor se neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem.*
25. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.*
26. Předně soud uvádí, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné. Lze z něj seznat, jakým způsobem žalovaný rozhodl, výrok je v souladu s odůvodněním, je z něj možné zjistit, z jakého skutkového stavu žalovaný vycházel, jakými úvahami byl žalovaný veden a jak věc posoudil po právní stránce. Je nutné připomenout, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí vůbec meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, čj. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, čj. 2 As 337/2016-64). To však není případ napadeného rozhodnutí.
27. K tomu, aby se správní orgán mohl znovu věcně zabývat opakovanou žádostí žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je nezbytné, aby existovaly nové skutečnosti nebo zjištění, které mají určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti. Z tohoto pravidla vychází relevantní judikatura Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, dospěl k závěru, že: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ V tomto rozsudku dále uvedl, že „*zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57.*“ Zdůraznil současně, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.“ K tomu obdobně též rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2019, č. j. 6 Azs 15/2019-27.

28. Na tyto závěry NSS navázal v rozsudku ze dne 25. 4. 2018, č. j. 6 Azs 60/2018-43, kde vyšel z toho, že za nové skutečnosti, na jejichž základě lze věcně posoudit opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, nelze považovat jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Uvedl, že: „Obecně tedy žalovaný může řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu zastavit proto, že se tvrzené skutečnosti přímo netýkají žadatele nebo jsou na první pohled azylově irelevantní.“
29. Rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, uvedl, že „odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“.
30. Z výše uvedeného je patrné, že k věcnému posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu (tedy v situaci, kdy o první podané žádosti již bylo pravomocně rozhodnuto) lze přistoupit pouze za splnění určitých podmínek. Žalovaný se v souladu se zákonem a s příslušnou judikaturou zabýval otázkou, zda byly tyto podmínky naplněny.
31. Žalovaný nezpochybňoval, že žalobce v současném řízení určité nové skutečnosti uvedl, a sice ateismus a bisexualitu. To však samo o sobě nemohlo postačovat pro závěr o přípustnosti opakované žádosti, neboť dle žalovaného se jednalo o skutečnosti, které žalobce měl a mohl uvést již v předchozích řízeních, soud se s tímto závěrem ztotožňuje.
32. Pokud jde o ateismus, žalobce v poskytnutí údajů ze dne 25. 4. 2025 výslovně uvedl, že ateistou se stal již v roce 2019. Neuvedl však žádné vysvětlení, z jakých důvodů tuto skutečnost neuvedl již dříve a žádné takové vysvětlení neuvedl ani v žalobě. Ani ze správního spisu nejsou patrné žádné okolnosti, pro které by tuto skutečnost nemohl v minulém řízení uplatnit. Z toho je zřejmé, že se nejedná o takovou novou skutečnost, která by nebyla bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve smyslu § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
33. Žalovaný v této souvislosti nepochybil, pokud se žalobcem neprovedl pohovor. Již ze samotného poskytnutí údajů bylo zřejmé, že ohledně ateismu se o novou relevantní skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu jednat nemohlo. Podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu pohovor se neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany. O tom byl žalobce poučen ve výzvě k poskytnutí údajů k žádosti ze dne 23. 4. 2025, kde mu bylo sděleno, že po poskytnutí údajů k žádosti se žádný další pohovor zpravidla neprovádí, ledaže by to dle názoru OAMP bylo nezbytné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Avšak vzhledem k tomu, že žalobce deklaroval, že ateistou je již od roku 2019, nebylo důvodné, aby k tomu žalovaný cokoli dalšího při pohovoru zjišťoval. Nebyly pochyby o tom, že žalobce tuto skutečnost měl

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

a mohl v předchozím řízení, které bylo ukončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 1. 2023, uvést (následoval ještě soudní přezkum). Nad rámec soud uvádí, že v předchozím řízení žalobce tvrdil, že je sunnitský muslim. Soud se však nebude zabývat věrohodností tvrzení žalobce o jeho ateismu, neboť to není z hlediska posuzování splnění podmínek dle § 11a odst. 1 zákona o azylu rozhodné a nečinil tak ani žalovaný. Postačuje, že žalobce skutečnost ohledně ateismu měl možnost uvést v předchozím pravomocně ukončeném řízení.

34. Vzhledem k tomu, že byly splněny podmínky pro vyhodnocení žádosti jako nepřipustné ve smyslu § 11a odst. 1 ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, nemusel se již žalovaný podle § 10a odst. 2 zabývat tím, zda žadatel na základě ateismu splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, nemusel tedy ani posuzovat, jaká je situace ateistů a konvertitů v Iráku a nemusel k tomu shromažďovat žádné informace. V případě vyhodnocení žádosti jako nepřipustné se tyto otázky neposuzují a s ohledem na to se těmito otázkami nebude zabývat ani soud, který neprováděl k důkazu Zprávu EUAA z roku 2024 označenou v žalobě.
35. Žalobce jako další novou skutečnost v poskytnutí údajů uvedl, že je bisexuál. Žalovaný tuto jako novou skutečnost označil, nicméně stejně jako v případě ateismu vyhodnotil, že se jednalo o skutečnost, kterou žalobce měl a mohl uvést již v předchozích řízeních. I s tímto vyhodnocením soud souhlasí, neboť opakovaná žádost byla podána s velmi krátkým časovým odstupem od ukončení předchozího řízení týkajícího se mezinárodní ochrany (usnesení NSS ze dne 26. 2. 2025, opakovaná žádost podána dne 22. 4. 2025), přičemž žalobce ve své žádosti neuvedl žádné vysvětlení, kde by tvrdil, že se jedná o skutečnost zcela nově nastalou po ukončení předchozího řízení. Neuvedl ani žádné důvody, pro které by tuto skutečnost nemohl dříve uplatnit. Je tak přiléhavé hodnocení žalovaného, dle kterého se nejednalo o nově nastalou skutečnost. To ostatně žalobce potvrdil i v žalobě, kde uvedl, že měl sexuální styky s muži již od roku 2022. V tuto dobu ovšem probíhalo řízení o prodloužení doplňkové ochrany žalobce, kdy Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 2. 2022 č. j. 2 Az 52/2020-25 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, žalovaný poté vydal další rozhodnutí dne 27. 1. 2023 ve věci neprodloužení doplňkové ochrany, přičemž zdejší soud rozsudkem ze dne 20. 8. 2024, č. j. 16 Az 4/2023-56 žalobu zamítl, poté probíhalo řízení o kasační stížnosti u NSS, který rozsudkem ze dne 26. 2. 2025, č. j. 1 Azs 191/2024-88 kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, rozsudek nabyl právní moci dne 3. 3. 2025. Po celou dobu žalobce důvody ohledně své bisexualitě žalovanému, ani soudům nesdělil. Opakovanou žádost podal o necelé dva měsíce později.
36. Nelze akceptovat poněkud neurčité vysvětlení uvedené v žalobě, dle kterého se žalobce v minulém řízení ostýchal sdělit svou sexuální orientaci. Žalobci muselo být známo (i s ohledem na jeho v minulosti vedená řízení u žalovaného), že informace sdělené v rámci řízení o mezinárodní ochraně jsou neveřejné a nejsou státními orgány České republiky nikomu sdělovány. Zároveň byl žalobce povinen již v předchozích řízeních uvést všechny údaje, které by mohly být z hlediska mezinárodní ochrany relevantní. Jeho vysvětlení uvedené v žalobě tak nelze považovat za dostatečný důvod, pro který po několika let vedení předchozích řízení údaj o své bisexualitě neuvedl, ale uvedl jej žalovanému vzápětí poté, co neuspěl s kasační stížností na Nejvyšším správním soudě, aby inicioval nové meritorní řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

37. Žalobce v žalobě namítal, že se teprve na jaře roku 2025 dozvěděl o nové legislativě v Iráku z dubna 2024, která zavádí mnohaleté tresty odnětí svobody za stejnopohlavní sexuální vztahy. Nicméně, toto své tvrzení neuvedl ve správním řízení, žalovaný se tedy k němu nemohl nijak vyjádřit. Své žalobní tvrzení pak žalobce nijak blíže nevysvětlil a ani neprokázal, že se skutečně o dané změně dozvěděl až později. Nemůže se tak jednat o dostatečné vysvětlení, proč danou skutečnost neuvedl v průběhu předchozího správního řízení. Přitom, uvedená změna zákona proběhla (dle žalobních tvrzení) rovněž ještě v době, kdy probíhal soudní přezkum rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany a žalobce v žalobě dále tvrdí, že i dříve docházelo ke stíhání osob z této komunity na základě vágních ustanovení jiných zákonů i podle zákonů šaría. Tedy, žalobce již několik let věděl o tom, že jeho jednání jej řadí do této ohrožené skupiny osob, zároveň i tehdy nebyla situace LGBT+ osob v Iráku příznivá, a přesto to žalobce v průběhu řízení, kde se řešilo trvání jeho mezinárodní ochrany, nesdělil. Nejedná se tak o novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu.
38. S tím souvisí též otázka účelovosti sdělení tohoto údaje žalobcem. Žalovaný totiž v napadeném rozhodnutí nijak neposuzoval věrohodnost tohoto tvrzení žalobce, jeho sexuální orientaci nijak nepochyboval. Účelovost sdělení této informace spatřoval v tom, že žalobce si této skutečnosti byl v průběhu předchozího řízení vědom (tedy tato skutečnost existovala), přesto jí tehdy neuvedl, avšak uplatnil ji až ve chvíli, kdy v rámci předchozího řízení neuspěl a byl mu udělen výjezdní příkaz, zvolil tedy procesní taktiku „schovávání si“ určitých informací pro další řízení. Soud takové vyhodnocení považuje za přípustné a zcela odpovídající zjištěným skutečnostem.
39. Věrohodností sexuální orientace se tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval, což ani nemusel, neboť to nebylo z hlediska posouzení dané věci podstatné. S ohledem na to tak nečiní ani soud, který tak neprováděl k důkazu svědeckou výpověď partnera žalobce, ani písemné prohlášení tohoto partnera ze dne 18. 11. 2025, ani svědeckou výpověď či prohlášení bývalé družky žalobce ze dne 18. 11. 2025. Z hlediska posouzení přípustnosti podané žádosti je totiž relevantní to, že bisexualita žalobce již existovala v době vedení předchozího řízení (jak ostatně potvrdil v žalobě) a žalobce tuto skutečnost tehdy mohl a měl uvést, žádné relevantní překážky k tomu neuvedl.
40. Žalovaný ani v této souvislosti nepochybil, když se žalobcem podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu neprovedl pohovor. Nepřípustnost žádosti ohledně tvrzení týkajícího se bisexualitě byla zřejmá již ze samotných údajů poskytnutých k žádosti, v žalobě ostatně žalobce potvrdil, že svou sexuální orientaci si uvědomil a projevoval ji již od roku 2022. Není tak zřejmé, co by pohovorem mělo být dále zjišťováno.
41. Rovněž žalovaný nepochybil, pokud se v napadeném rozhodnutí nezabýval situací LGBT+ osob v Iráku a neshromáždil k tomu příslušné podklady. Žalovaný totiž vzhledem k nepřípustnosti žádosti nepřistoupil k meritornímu posouzení věci a nebyl povinen zabývat se skutečnostmi, které nebyly vyhodnoceny jako nově uvedené bez zavinění žalobce. Plně se uplatní § 10a odst. 2 zákona o azylu, dle kterého je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Tudíž nebylo ani namístě shromažďovat informace o zemi původu.
42. S ohledem na to ani soud neshledal důvod, aby prováděl dokazování zprávami navrženými žalobcem ohledně situace LGBT+ osob v Iráku, neboť tyto okolnosti Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nebylo potřebné v řízení posuzovat. Navíc žalobce ve správním řízení žádné podklady neoznačil a nepožadoval doplnění podkladů shromážděných žalovanými, a to přesto, že materiály odkazované v žalobě pocházejí z větší části již z roku 2024, tedy tehdy již existovaly. Ve vztahu k soudnímu přezkumu správního řízení pak NSS v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, zdůraznil, že *„Povinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice (...) nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztržštění vyličení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů.“* Ani dle těchto principů by tudíž soud ke zprávám nově navrženým žalobcem, které však žalobce mohl uplatnit již ve správním řízení, nemusel přihlídnout a provádět je k důkazu.

43. Ve vztahu k novým skutečnostem soud uzavírá, že tyto otázky sice nebyly předmětem posouzení v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany, avšak stalo se tak z důvodů na straně žalobce. Výrok o nepřipustnosti žádosti je proto odůvodněn § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu a žalovaný při jeho aplikaci nepochybil.
44. K námitce týkající se zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu soud uvádí, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval i aktuální bezpečnostní situací, k čemuž shromáždil příslušné podklady. Vyhověl tím požadavkům ve smyslu rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96: *„Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“* Žalobce ve správním řízení ke shromážděným zprávám nic nenamítal a nenavrhoval jejich doplnění. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí z těchto zpráv zjistil, že v zemi původu dochází ke svévolnému násilí v malé míře, v podrobnostech soud odkazuje na odůvodnění uvedené na straně 4 napadeného rozhodnutí. Z toho žalovaný dovodil, že při použití testu reálného nebezpečí tedy nelze hovořit o tom, že by žalobci v jeho situaci hrozila vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, s čímž se soud ztotožňuje, neboť tento závěr je podložen zcela konkretizovanými a adresnými zjištěními. Žalovaný netvrdil, že by situace v Iráku byla ideální, nicméně zjistil, že situace se ve většině oblastí postupně zlepšuje, přes napjatou situaci se snížilo ohrožení civilních obyvatel, útoky na civilisty jsou sporadické a rozptýlené, neprobíhají ve velkém měřítku a nepředstavují běžnou hrozbu pro obyvatele země, humanitární situace se rovněž zlepšuje, úřady mají pokročilý program návratu vnitřně vysídlených osob. S ohledem na to lze potvrdit závěr žalovaného, dle kterého není reálně pravděpodobné, že by se žalobce stal obětí nerozlišujícího násilí.
45. Nicméně, jak je již uvedeno výše, žalovaný nebyl povinen shromažďovat zprávy týkající se postavení ateistů a LGBT+ osob, neboť příslušná nová tvrzení žalobce nezaložila povinnost nového meritorního přezkumu opakované žádosti žalobce.
46. Soud k důkazu neprováděl žalobcem označené zprávy, které se mají týkat zhoršené bezpečnostní situace v zemi původu, neboť tyto ani dle žalobcem citovaných informací

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nemohou být způsobilé závěry žalovaného zpochybnit. I zprávy ve spise popisují, že v Iráku k incidentům dochází, dle zprávy Polského cizineckého úřadu ze dne 14. 2. 2025 (jde tedy o zprávu zahraničního státního subjektu) bylo v roce 2023 zabito 385 civilistů, v roce 2024 bylo 267 civilních obětí, přičemž největší hrozbou pro civilisty jsou nelegální ozbrojené organizace a také klanové milice, ve velkých městech je většina civilních obětí zabita při individuálních útocích, nicméně dle zprávy jsou útoky na civilní obyvatelstvo ze strany nelegálních ozbrojených skupin sporadické a rozptýlené, celkově se ohrožení civilních obyvatel výrazně snížilo, útoky se nevyskytují ve velkém rozsahu a nepředstavují zásadní hrozbu pro životy iráckého obyvatelstva. Žalobcem označené zprávy jsou navíc z roku 2024, tedy je měl a mohl uplatnit v řízení u žalovaného, na takové informace se povinnost ex nunc přezkumu ve smyslu čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice nevztahuje. Žalobce též vytýkal, že žalovaný si neobstaral zprávy renomovaných nevládních subjektů, nicméně to samo o sobě nelze kvalifikovat jako pochybení, pokud žalovaný shromáždil relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální, ověřené z různých zdrojů a dohledatelné informace a žalobce sám nespecifikoval žádné konkretizované informace, které by byly způsobilé je vyvrátit.

47. Žalovaný se rovněž zabýval tím, zda novou relevantní okolností nemůže být dlouhodobý pobyt žalobce v zahraničí či podání žádosti o mezinárodní ochranu, avšak ani s ohledem na to neshledal podstatnou změnu, která by odůvodňovala nové meritorní posouzení opakované žádosti.
48. Lze tak shrnout, že ani politická či bezpečnostní situace v Iráku nepředstavuje novou skutečnost či zjištění ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
49. Žalovaný pak nebyl povinen zabývat se tím, zda se v případě žalobce nejedná o odůvodněné obavy z pronásledování (resp. hrozby vážné újmy) na kumulativním základě, neboť v případě nepřípustnosti opakované žádosti k věcnému posouzení samotné žádosti vůbec nedochází, ve smyslu § 10a odst. 2 zákona o azylu se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
50. S ohledem na to, že byly splněny všechny podmínky pro posouzení opakované žádosti jako nepřípustné ve smyslu § 11a odst. 1 ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, nemůže být v důsledku napadeného rozhodnutí ani porušena zásada non-refoulement.
51. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. března 2026

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.